

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 238

Maribor, torek 20. oktobra 1931

»JUTRA«

zha a razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddesk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Japonska na umiku

SKLEP JAPONSKE VLADE. — IZJAVE JAPONSKEGA POSLANIKA STIMSONU. — VOJNE NEVARNOSTI NI VEČ.

TOKIO, 20. oktobra. Ministrski svet je po razpravah v dveh sejah sklenil, da Japonska ne izstopi iz Društva narodov. Za izstop se je najbolj zavzemal vojni minister.

WASHINGTON, 20. oktobra. Japonski poslanik je pozno sinoči obiskal državnega tajnika Stimsona in mu je javil oficijelno imenoma svoje vlade, da Japonska umakne svoj protest proti pritegnitvi ameriškega opazovalca v Svetu Društva narodov v Ženevi v zvezi z razpravo o mandžurskem vprašanju.

Obenem je japonski poslanik javil ameriški vladi, da je japonska vlada že odredila umik dela japonskih čet in nekaterih letalskih eskadril iz Mandžurije.

Položaj v Mandžuriji se je izboljšal in

tekem zadnjih deset dni ni bilo dejansko nobenih spopadov več med kitajskimi in japonskimi četami. Trgovina se je nekoliko izboljšala, in če bo kitajska vlada dala potrebne garancije, bo lahko japonska vlada brez nadaljnjih pomislekov umaknila svoje čete za takozvano železniško čono.

ŽENEVA, 20. oktobra. Včeraj se je vršila tajna seja Sveta Društva narodov, v kateri so poskušali rešiti mandžurski problem. Briand je po seji podal zelo optimistične izjave. Japonci so v posebni spomenici sporočili, da so pripravljeni umakniti iz Mandžurije vse čete do železniške cone, ako dobe jamstva za varnost življenja in premoženja japonskih prebivalcev v Mandžuriji.

Strah pred dolarjem

CURIH, 20. oktobra. Strah pred dolarjem je vedno večji. Curiške banke so od inozemcev naravnost oblegane. Vsakdo se hoče iznebiti dolarjev. Banke skoro ne morejo odolati poplavi z dolarskimi bankovci.

Francija in USA ostanejo pri zlati valuti

PARIZ, 20. oktobra. »Matin« poroča, da so francoski in ameriški eksperti v svojih dosedanjih pogajanjih prišli v eni točki do sporazuma: Francija in Zedinjene države bodo oficijelno proglasile, da slejkoprej ostanejo pri zlatem standardu in ne bodo ukinile zlate valute.

Italija bo uvedla zlati standard

MILAN, 20. oktobra. Iz finančnih krogov javljajo, da bo Banca d'Italia uvedla čisti zlati standard, ker je lira dosegla že 40% zatega pokritja.

Politični atentati v Kairu

KAIRO, 20. oktobra. Včeraj so Wafdisti izvršili dva politična atentata, ki sta se pa oba izjalovila. Nekaj strelav je bilo namenjenih ministrskemu predsedniku, pa so zadeli njegovega nečaka. Drugi atentat je veljal rektorju moslimske univerze, vendar tudi ni uspel. Policija je v zvezi z atentati aretirala kakih 30 oseb.

domovino Kitajsko in proglasili odcepitev in ustanovitev samostojne države Mandžurije. Japonska igra s to skupino je dokaj prozorna. Nova mandžurska vlada naj bi bila le nekaka japonska najemnica, ki bi se pozneje natihome razšla in izročila deželo Japonci v popolno posest in oblast.

Da Kitajska spričo tega ni mogla ostati mirna, saj je Mandžurija velika za tretjino Evrope, je povsem razumljivo. Tako je prišel mandžurski konflikt pred Društvo narodov, katerega članici ste obe sprti stranki. To je zahtevalo od Kitajske spoštovanje japonskih pravic v Mandžuriji, od Japonske pa takojšnjo in popolno evakuacijo. Do sporazuma do-

slej ni prišlo. Z raznimi manevri je Japonska zavlačevala odločitev, dokler se je dalo, sedaj pa grozi celo z izstopom iz Društva narodov. Japonski imperijalisti slutijo dovolj dobro, da bi se dala sedanja svetovna kriza izvrstno izkoristiti v osvajaalne namene. Malo je tedaj upanja, da bi se dal konflikt radi Mandžurije mirno poravnati in verjetno je, da stojimo tik pred gigantsko borbo med Japonsko in Kitajsko. Ali bi ta krvava borba ostala omejena le na ti dve državi, ali bi se pa morda vmešale v konflikt še druge, Rusija, Združene države itd., je zaenkrat nemogoče reči. En pa je gotovo: japonski imperijalizem je spravil mir sveta znova na ostrino noža.

Drobiž iz Poljčan

Zadnja pot Josipa Mahoriča. Jesensko solnce se je tolažilno nasmehnilo v nedeljo popoldne, ko smo pokopavali našega dragega prijatelja... Nepregledna množica — takega pogreba še ne pomnimo v Poljčanah — je stopala pred in za njegovo krsto, ob kateri je korakala častna straža gasilcev, ki so se sploh udeležili žalnega spreveda v obilnem številu, tako domači, kot drugi. Spredej je šla šolska mladina z učiteljstvom, polnoštevilno pa je bil zastopan tudi pevski zbor Čitalnice, ki je zapel pred hišo žalosti »Vigred se povrne...«, ob grobu pa v zadnje slovo še »Blagor mu...«. V lepih besedah se je poslovil od dragega pokojnika g. prof. Rezman, za njim pa je govoril čustveno še g. H. — Grmade vencev in cvetja, s solzami prepojenega pokrivajo zdaj Tvoj sveži grob, ki je sprejel vase Tvoje truplo. Toda vse to bo minulo: venci in cvetje bo ovenelo, solze se bodo posušile..., minulo pa ne bo eno — spomin nate ostane vedno med nami!

„Odgodena noč“ na odru v Studencih

Vrli Sokol, odn. njegov dramatični odsek v Studencih se nam je v soboto, dne 17. t. m. po dolgem odmoru zopet predstavil in sicer s šaloigro »Odgodena noč«. Delo, ki je polno humorja, polno dramatičnih zapletljajev, zahteva mnogo energije, mnogo volje in je le v takem slučaju možna realizacija in uspeh. Ves ansambl s režiserjem g. Blažičem na čelu je premagal mnogo ovir in dosegel uspeh, ki si ga je želel. Vsebinska igra je bila podana tako razumljivo, da si je vsak gledalec stvaril harmonično celoto življenja, ki so ga nudili igralci. Zlasti nekateri prizori so bili prav skrbno izdelani, zlasti oni, v katerih so nastopali: g. Škilan, Vranc in Lintner. V dobrohotnem Aubiču smo videli kreacijo g. Vranca, ki je bila dosledna v maski in kretnji. Njegova šegavost je vzbujala zanimanje do celotne igre. Vabič (g. Lintner) si je s svojimi dovpti in z dobro igro takoj pridobil gledalce in zapustil dober vtis. G. Kolar v vlogi Dr. Čebularja ni pokazal mnogo. Njegovo kretanje in obnašanje na odru ni bilo v skladu z vlogo. Govoril je nerazumljivo, slovnično nepravilno, tako, da je bil res pravi čeburlar. Želimo, da nam ob priiliki postavi dram. odsek na oder igralca, ne — kolora.

Izmed ženskih vlog so se odlikovale gospa Podgornikova (g. Lintnerjeva), Eli Orneli (gdč. Rustija). Tudi ostale vloge so zadovoljile. Nekaj pomanjklivosti je bilo v sceneriji in v izgovorjavi lepega, čistega, oderskega jezika. Ljubitelji »Sokola« so zasedli dvorano popolnoma. Dokazali so s tem, da znajo ceniti delo naših Sokolov, ter jim dali novih vzpodbud za uspešno delo. M. S.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo izpijemo jutraj in zvečer malo čašico. Zdravniške strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« voda celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Velik podvig Glasbene Matice v Mariboru

V znamenju vzorne harmonije ter pod vtisom težkega, resnega, a pri vsem tem veselo podjetnega, vsehkozi smotrnega dela, ki je zato bilo venčano z izrednimi uspehi, se je sinoči vršil ob mnogobrojni udeležbi članstva redni občni zbor Glasbene Matice. Z zadovoljstvom in radostjo je predsednik ravnatelj dr. Josip Tominšek v svojem nagovoru in v obširnem predsedniškem poročilu poudaril smotreno, stvarno, idealno delovanje v vseh odsekih in delih tako velike društvene organizacije, kakor je naša Matica. Vsak je bil na svojem mestu, si svest odgovornosti, ki jo nosi za napredek društva, t. j. za napredek glasbene umetnosti v našem narodu, in to baš na našem severnem braniku.

Ogromno notranje delo je nevidno; vidni in slišni pa so bili vsaj veliki koncerti, ki jih je Matica priredila v preteklem poslovnem letu; bilo jih je 21; šola jih je priredila 6 (med njimi 4 v Beogradu, pri enem je prisostvovalo Njeg. Veličanstvo kralji, ki je sprejel v avdijenci predsedstvo, koncertno vodstvo in zastopnike gojencev); pevski zbor pa v silnem razmahu 11 koncertov (med njimi 6 v Južni Srbiji in Šumadiji, izvršujoč naravnost historično patriotsko misijo med brati!). Vrhutega je Maticin koncertni biro omogočil 4 koncerte zunanjih umetnikov.

Morda še večja pa je zasluga notranjega delovanja; umetniški naraščaj v najširših slojih vzgaja Maticina šola, ki šteje samo instrumentalistov 350 (med njimi gojencev za violoncello 24), ako pa uvažujemo tudi teoretične predmete in skupine, je številko gojencev 818; pevski zbor pa (načelnik podjetni g. Arnuš, dirigent prof. Mirk) združuje dorasle gojitelje glasbe v strnjeno celoto in stremi za visokimi umetniškimi cilji, ki jih — to ji vsa kritika priznava — tudi bolj in bolj dosega. — Uprava celega zavoda je brezhibna, gmotno stanje (s primernim prebitkom) ugodno.

V mirnem poteku blizu dveurnega razpravljanja so v 12 stvarnih referatih društveni funkcionarji poročali s stvarno točnostjo vsak o svojem resoru: **tajniško** poročilo g. Faganeli, **blagajniško** poročilo (prejemkov 289.517 Din, izdatkov 247.116 Din, prebitek 42.401 Din) g. Bobič, ki je poročal kot **šolski nadzornik** tudi o šoli; poročilo o **pevskem zboru** v podrobnostih in intencijah je podal njegova načelnik g. Arnuš, o **knjižnici in arhivu** g. Rozman, o **gospodarstvu** g. Lukman, o **koncertnem biroju** njegova vodja g. Kunst; o **orkestru**, o **založništvih** in o **proračunu** je poročal predsednik sam. Vsa poročila so se soglasno, s pohvalo poročevalcem, vzela na znanje; med njimi tudi poročilo **računskih pregledovalcev** (gg. Sever in Štor).

Pri volitvah je bil za **predsednika** ponovno izvoljen dr. Josip Tominšek, ki so ga na poziv g. Arnuša navzoči presenetili s posebno ovacijo. Z vzklikom so bili ponovno, oz. nanovo izvoljeni sledeči gg.: Arnuš Janko (živahno pozdravljen), Horvat Albin, Bobič Ferdo, Rozman Marija, Lukman Ivan, Irgolič Fran, Šparl Gustav, Cvetko Fran, Vehove Feliks, Malenšek Josip; namestniki: Mohorko Ciril, dr. Černek Franjo, Avsenak Ivan; pregledovalca računov: Sever Josip, Štor Karel.

Občni zbor je izrekel posebno zahvalo večjim podpornikom; med njimi razen banske uprave in mestne občine posebno Posojilnici v Mariboru, dvornim dami g. Eleonori Šverljuga, dr. Škapinu in pivovarni »Union«. Posebna zahvalna adresa se bo poslala g. direktorju drž. železnice dr. Franu Borku.

Kako se gospodarji v naših obmejnih občinah.

V »Večerniku« z dne 30. avgusta 1930 smo priobčili članek z gori navedenim naslovom, vsled katerega se je čutil mariborski župan g. Siegbert Wrentschur užaljenega. Na podlagi sodnih spisov smo se prepričali, da očitki, objavljeni v tem članku proti g. Wrentschurju niso bili utemeljeni in jih s tem lojalno preključimo. V smislu sodne poravnave, ki je bila sklenjena davi, plača uredništvo za uboge »Marenberg« Din 500.— Uredništvo »Večernika«.

Mariborski in dnevi drobiž

Delovanje železničarskih glasbenih društev

Izmed narodnih železničarskih društev, ki so se ustanovila po prevratu, je pri nas najstarejša in najbolj znana »Drava«, ki je bila ustanovljena že prvo leto po vojni in je vsa ta leta s svojimi odseki, godbeni, pevskim in tamburaškim zborom, znatno pomagala k izpolnjevanju našega glasbenega življenja.

Slična železničarska društva obstojajo skoro po vseh večjih mestih naše države, so pa pri nas manj znana, ker delujejo po večini le v svojem okolišu. Pač se je nedavno oglasila v Mariboru »Dravina« ljubljanska posestrima »Sloga« ter nas s Händlovim »Samsonom« prijetno iznenadila.

Preteklo soboto je slavilo svojo desetletnico z vokalnim koncertom moškega zbora »Železničarsko pevsko društvo Sava« v Zagrebu. Med dobro uspelim koncertom, ki je pokazal resno stremenje po čim večji umetniški poglobitvi, je sprejel društveni predsednik g. Čeh čestitke, vence in darila raznih železničarskih in drugih društev, med katerimi so bili tudi zastopniki mariborske »Drave«. Posebno pozornost je vzbujal svilen trak švicarskega »Moškega zbora železničarjev iz Berna«. — V nedeljo so bili pri svečani seji z diplomami odlikovani štirje ustanovniki društva, nakar se je zbor v spremstvu delegatov podal v cerkev sv. Katarine, kjer je izvajal Adlerjevo latinsko mašo.

Ni namen teh vrstic, povzdigovati proslavo kakega nam oddaljenega društva, nego je namen, v sedanjosti dobi poprevratnih jubilejev, ko delajo prve bilance vsa društva, opozoriti javnost na kulturno delo naših vrlih železničarjev, ki jim je šteti v odlično priznanje, da ne popustijo v tem delu niti v sedanjosti težki borbi za svoje materialne dobrine, ampak si postavljajo s svojimi jubileji skromne spomenike, ki so jim obenem bodrilni kazipoti za nadaljnje delovanje.

A. H.

† Saša Knez.

V Sarajevu, kjer je prisostvoval kongresu rotarijcev, je nenadoma oblohel na vnetju srednjega ušesa ljubljanski veletrgovec in častni konzul Danske g. Saša Knez v starosti 31 let. Moral se je podvreči operaciji, vendar je podlegel, ker se je pridružil vnetje možganske opne. Saša Knez je v gospodarskem življenju Dravske banovine igral odlično vlogo. Blag mu spomin!

Smrtna kosa.

V nedeljo zvečer je umrla v bolnici 22letna posestnikova hči Magdalena Čimpr iz St. Ilje v Slov. gor. — Na Teznu je umrla včeraj zjutraj 67letna železničarjeva soproga Marija Novak. — V Studencih je umrl davi kontrolor drž. železnice Rupert Črnič, star 44 let. Pogreb bo 22. t. m. na studenško pokopališče. — Na Slomškovem trgu 14 je umrla davi 65letna zasebnica Marija Ravnik, v barakah v Danjkovi ulici pa 54letna soproga kleparja Leopoldina Domink.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Ptuj

Prigodi v soboto, dne 24. oktobra t. l. ob pol 20. uri v spodnji dvorani Narodnega doma javno predavanje. Govori starejšina prof. dr. Fran Zgeč o temi: Ali spolna vzgoja res ni potrebna? Z ozirom na zanimivost predavanja pričakujemo številne udeležbe ptujskega občinstva! Odbo.

Francosko predavanje v Mariboru.

Predvidoma 29. t. m. bo prispel v Maribor g. prof. Rey z akademije lepih umetnosti v Parizu ter bo predaval o kolonialni razstavi v francoskem jeziku. Predavanje, ki ga bo priredil tukajšnji francoski krožek v zvezi z Ljudsko univerzo v kinu Apolo, bo spremljano z okrog 90 skioptičnimi slikami.

Aretacije.

Policija je včeraj aretirala že znano M. J. radi potepušva. — V. D. pa je bil aretiran radi suma tatvine. Pri F. Š. so našli nekaj tihotapskega blaga in so ga začasno pridržali pod ključem. Radi prekršitve avto-predpisov pa je moral pod ključ F. P.

Šest družin pahnjenih v bedo

Po strašnem požaru pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Zlobna roka, ki je hotela najbrže sebe okoristiti in pri tem ni pomislila, koliko ljudi je spravila v bedo in skoraj ob življenje, je zanetila v noči od petka na soboto strašen ogenj. Ob 7. zvečer je začelo goreti pri železju Brumenu Alojzu v Čagonskem vrhu. Ker je razsajal divji veter, ki je pihal od zahoda proti vzhodu, je v nekaj minutah zažgal šest hiš z gospodarskimi poslopji. Strašno je bilo videti, kako je veter odnašal ogromne ognjene snežinke slamanatih streh in z njimi netil hišo za hišo. Ogenj zadušiti, ali vsaj omejiti, je bilo nemogoče, ker ni bilo vode nikjer. Tudi gasilci, ki so prihiteli od Sv. Lenarta v Slov. gor. in od Sv. Trojice v Slov. gor., so imeli vezane roke, ravno vsled pomanjkanja vode. Kar se je dalo rešiti iz notranjosti hiš, so rešili, po večini pa so vsi ohranili le golo življenje.

Nadaljnje nesrečne družine: Čeh Janez, Sever Janez, kateremu je zgorela tudi vsa živina, otroka pa so v spanju rešili zadnji trenutek iz zibelke, Lubic Franc, Pulko Jakob, Šamprl Liza, pa zasluzijo največjega usmiljenja in se toplotno priporočajo za pomoč.

Škoda je ogromna, zavarovalnina pa znaša le pri dveh pet do deset tisoč dinarjev.

Streška tekma v Guštanju.

Ob krasnem vremenu in zelo lepi udeležbi se je vršilo včeraj 18. t. m. prvo nagradno tekmovanje šele v letošnjem letu ustanovljene agilne streške družine v Guštanju. Tekmovanja se je udeležilo tudi nekaj članov oblastne streške družine iz Maribora ter sreski načelnik prevaški dr. Hacin. Uspehi, ki so jih dosegli tekmovalci, so bili zelo lepi in razveselivi. Prvo nagrado je odnesel prof. Pero Čestnik iz Maribora. Drugo nagrado je dobil Mežnar Joško, mlad delavec iz Guštana, tretjo Valentin Berložnik, kmetovalec iz Kotelji. Za četrto in peto nagrado sta se kosala puškar Hinič iz Maribora in Legnar iz Guštana. Zelo lepe, naravnost presenetljive uspehe so dosegli naraščalniki iz ležečega stava: Gradišnik Miha je dosegel od 50 mogočih 46 točk, Konečnik Miha 45, Dretnik Avguštin 40. Savezna streljaška družina v Guštanju se je izkazala kot ena najboljših podeželskih streških družin. Ob priliki razdelitve nagrad so se v lepih besedah spominjali doseženih uspehov in vzbodbujali mlade in stare strelce k nadaljnjemu delu na tem polju g. Slavko Reja iz Maribora in Janko Gačnik, šolski upravitelj iz Guštana, ki se je Mariborčanom v toplih besedah zahvalil za materialno in moralno podporo, ki so jo v obilni in pomembni meri nudili guštanski strelcem. Guštanski streški družini želimo še nadaljnjih uspehov.

Pod uplivi demona — šmarnice.

V Ihoji pri Sv. Benediktu v Slov. gor. so se bratje Rudolf, Lenart in Karel Kavčič, ko so se napili šmarnice, pričeli v nedeljo 18. t. m. prepirati med seboj radi dedščine po materi. Ker se niso mogli zediniti, so se končno spoprijeli in sta se Lenart in Rudolf pričela obdelovati s sekuro in revolverjem. Poškodovana sta oba, Lenart je dobil tudi strel v trebuh in so ga morali prepešati v mariborsko bolnico.

Tatvina odeje.

Ko se je včeraj popoldne v Slovenski ulici za trenutek odstranil od svojega avtomobilu upravnik ruskega satorija v Vurbergu, mu je predrzen umzovič odnesel volneno odejo, vredno 1750 Din. Policija je storilcu na sledu.

Tatvina dvokoles.

Vedno bolj se zadnje čase pojavljajo tatvine dvokoles. Tako je zmanjkalo včeraj pekovskemu pomočniku Josipu Savariču iz veže na Aleksandrovi cesti št. 59, kjer je za trenutek pustil dobro ohranjeno kolo, vredno 700 dinarjev. — Delavcu Francu Sevrju iz Rač pa je neznan storilec odpeljal včeraj iz veže tukajšnje snlosne bolnice kolo znamke »Styria«.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 20. oktobra ob 20. uri »Volpone« Ab. C.
Sreda, 21. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehljaja« ab. A.
Četrtek, 22. oktobra ob 20. uri »Mayerling« Ab. B.
Iz gledališča. Krasna Leharjeva opereta »Zemlja smehljaja«, ki je v nedeljo bila razprodana, tako, da mnogi posetniki niso dobili mesta, se ponovi jutri v sredo, 21. t. m. — V četrtek, 22. t. m. se bo vprizorila žaloigra francoskega pisatelja Claude Aneta »Mayerling«, ki je morala v torek 20. t. m. radi nepričakovanih ovir odpasti. Ab B. — Naslednja dramska premijera bo pretresljiva vojna drama angleškega pisatelja Sheriffa »Konec poti«, ki so jo na vseh velikih odrih Jugoslavije vprizorjali z največjim uspehom. — Opereta pa pripravlja Zellerjevo opereto »Ptičar«, ki je znana po svojih lepih melodijah in veselem dejanju.

Četrtek Četrtek

!! Svengali !!

Vidovitost — telepatija — sugestija

Velika kavarna

Iz Mežiške in Dravske doline

Požrtvovalnost. Kolo jugoslovanskih sester v Dravogradu že več let oskrbuje v zimskih mesecih šolsko kuhinjo za revno deco. Otvorjena bo tudi letos, kar toplo pozdravljamo osobito v sedanjosti težki gospodarski krizi kot nujno potrebno akcijo našega požrtvovalnega žentstva. Kolo je vzdrževalo kuhinjo vse leto z lastnimi sredstvi in podporami posameznikov ter je v to svrhu priredilo dobro obiskano čajanko v gostilni pri Wolfu. Radi splošne gospodarske krize so se skrčili tudi dohodki društva, zato se prosijo, da prisloži širša javnost na pomoč društvu z darovi in zbirkami! Povsod se vrše zbirke za siromašno in ogroženo prebivalstvo, žrtvuemo malenkost tudi za revno šolsko deco.

Ustavitev obrata. V kamnolomu granita g. Lenarčiča v Ribnici na Pohorju so se ustavila vsa dela do nadaljnjega vsled pomanjkanja naročil. — Vse povsodi je nakopičenih na tisoče in tisoče granitnih kock, ki čakajo na prevoz.

Cigani med sabo. V Brezno so prispeli na svojih vozovih cigani ter se ustavili in utaborili za več dni. Prebivalstvo pa ciganom prav nič ne zaupa, zato je poostrišlo nadzorstvo nad predmeti, zlasti nad perutnino, ki kaj rada izgine po takih obiskih brez sledu! Dva dni za prvo partijo so prispeli na vozovih drugi cigani, srbski kotlarji. — Oba tabora sta se takoj spoprijaznila — zlasti še cigani in ciganke —, kar pa je imelo zle posledice. Ljubosumnost ciganov-kotlarjev je postala prevelika, zato so se pričeli prepirati s svojimi tekmeči v ljubezni, padele so zaušnice, in nastal je splošen pretep, v katerega je moralo poseči tudi orožništvo. — Posledice prevroče ljubezni pa je občutila najbolj lepa, mlada ciganka, kateri je ljubimec v svoji jezi porezal kito las za sramoto!

Olepšava trgov. V Guštanju se okusno popravljajo na Glavnem trgu hiše kar po vrsti, kar dela lep utis na tujce. V Dravogradu se bliža gradbena sezona koncu. Carinarnica pri postaji se vidno razširja in viša, pri restavraciji Kumaver, je prizidek hiše dograjen zelo okusno in v modernem štihu, v prtiličju bodo trgovski lokali, v dveh nadstropjih pa prenočišča za tujce. Tudi hiša pri mostu je gotova.

Lukežev sejem. V Guštanju je bil ob krasnem vremenu v ponedeljek sejem. živinski in kramarski. Postavljenih je bilo okoli 50 stojnic raznovrstnega blaga, ter prignanih mnogo volov in krav. Popraševanje po živini je bilo malo, cene so se gibale med 3—5 Din. V tem industrijskem kraju je občutili še večjo gospodarsko krizo kakor drugod, zato je bil sejem slab!

Sv. Lenart v Slov. gor.

V nedeljo 25. t. m. vprizori dramatični odsek našega Sokola znano Molierovo komedijo »Skopuha«. Po igri bo prosta zabava. Vabimo vse tržane in okoličane, da si ogledajo to vlezabavno stvar.

Südmarka in mi

NEKAJ MISLI OB 50LETNICI. — IZREDNA OBRAMBNA AKTIVNOST. KULTURNA STREMLJENJA. — ZVEZE Z INOZEMSTVOM. — PONEMČEVANJE SE NADALJUJE! — NAŠE NALOGE.

Polagoma prihajajo na dan nakane, ki jih je izvršilo in še pripravlja nemško bojno društvo »Schulverein-Südmark«. Občni zbor, ki se je vršil preteklo poletje v Badnu pri Dunaju v znamenju 50letnice društva, je izdal zaupno poročilo o raznarodovalnih težnjah, o katerih pa seve nemški listi previdno molčijo.

Predsednik dr. Gustav Groß je v svojem poročilu o delovanju poudarjal, da stoji društvo v tesni zvezi z vsemi nemškimi društvi v nasledstvenih državah. Na štajersko-jugoslovenski meji je bila v preteklem letu dozdana četrta šuljerajnska šola, učitelji na eksponiranih mestih (Sv. Duh na Ostrem vrhu!) so dobivali redne doklade, otroci in učitelji ob meji pa še posebna božična darila. Posebna aktivnost bojnikov nemškega šolstva je razvita na Koroškem, kjer hočejo kompaktno naseljene Slovence potom šole decimirati na minimum.

V ozki zvezi z obrambnim delom stoji kulturno delovanje Südmärke, s katerim se naj ojači nemška narodna zavest in nemška obrambna sila celega naroda, predvsem pa ob narodni meji. Za obmejno in inozemsko nemštvo je ustanovljenih 400 knjižnic z nad 200.000 knjigami, med temi mnogo potovalnih knjižnic. Poleg tega beleži tisk mnogo uspehov. Društvo ima na razpolago 4 potovalne učitelje, ki so stalno na potovanju, ter mnogo drugih govornikov. Samo v letu 1930. je priredilo društvo čez 800 zborovanj, ustanovilo 135 krajevnih odsekov, ter pozivilo 120 organizacij k novemu delovanju. Društvo je imelo v l. 1930. velik promet: 600.000 S (4,8 milijona Din!) dohodkov in je izdalo za obrambno delo 245.000 S, za kulturno delo 41.000 S, za propagando 79.000 S in za mladino 37.000 S!

O zvezah, ki jih vzdržuje Südmarka preko avstrijskih mej, tudi oficijelno »Zaupno poročilo« ne govori dosti.

Le tu in tam se splošno omenja, da vodi društvo »evidenco« o življenju Nemcev v inozemstvu in da je v stalnem kontaktu z nemškimi organizacijami v inozemstvu. Kakšna je ta »evidenca« in kakšen je ta »kontakt«, si lahko mislimo...

Sploh pa mi v Mariboru in ob severni meji to novo nemško bojno aktivnost dobro občutimo in moremo biti iskreno hvaležni izvestiteljem o zaupnem poročilu Südmärke na letošnjem občnem zboru.

Opetovano smo že naglašali, da Nemci svojih starih načrtov za prodiranje na jug niso opustili in da so tudi staro taktiko napram Slovencem ohranili prav tako, kakršna je bila pred njihovim porazom v svetovni vojni. Da svojih imperijalističnih teženj ne skrivajo, kaže dejstvo, da je sam kancelar Schober brez sentimentalnih diplomatiskih obzirov povedal, da si želi Maribor in Dravsko dolino nazaj. Razne revije so to težnjo »znanstveno« utemeljile in »Zeppelin« si je ogledal to »sporno« ozemlje na licu mesta...

Po načrtih nemške aktivnosti je usmerjeno postopanje z našimi narodnimi manjšinami na Koroškem in ob naši severni meji na Štajerskem, kjer je ostalo okrog 3000 naših ljudi v Avstriji. Vse te hočejo ponemčiti čimprej s kolonizacijo rajlovskih Nemcev — prav tako kakor v slovenskem Korošanu...

Ta dejstva nam jasno kažejo, da je sistematično ponemčevanje obmejnega ozemlja v teku. Nedvomno ima namen vplivati tudi preko meje na našo stran. Tendencia je povsem jasna, komentar skoraj ni potreben. Povdariti pa moramo samo eno: trditve, da so se Nemci spremenili in nam niso nevarni, so neresne. Nasprotno! Potrebno je, da se končno odrešimo vsake ravnodušnosti in da se še z večjo čuječnostjo lotimo utrjevanja naše severne meje!

Državni strokovni izpit uradniških pripravnikov.

Prosvetni minister je predpisal pravilnik o polaganju drž. strokovnega izpita uradniških pripravnikov v resoru prosvetnega ministrstva. Sedež izpraševalne komisije za administrativno osebje prosvetnega ministrstva dravske banovine bo v Ljubljani. Za asistente univerzitetnih in visokih šol v rangi univerze bodo poslovala komisije v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, za strokovno osebje knjižnic bodo komisije v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, za strokovno osebje muzejev v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Splitu in Sarajevu, za strokovno osebje znanstvenih zavodov pa v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Izpit bo smel polagati vsak pripravek, ki ima vsaj 2 leti upravne službe.

Pravilnik o polaganju profesorskega izpita.

Prosvetno ministrstvo v Beogradu je predpisalo pravilnik o polaganju profesorskega izpita. Po novem pravilniku bo izdajalo diplome o napravljenem profesorskem izpitu prosvetno ministrstvo. Kandidati bodo morali plačati izpraševalni komisiji: predsedniku 300 Din, članom komisije pa po 200 Din nagrade. Kandidatom, ki ne bi napravili skušnje, se vrne polovica vplačanega honorarja.

Obmejni promet v septembru.

V septembru t. l. je čez severno mejo prišlo v Jugoslavijo 14.902 osebi in sicer 9044 moških in 5858 ženskih, odšlo jih je pa 17.723 oseb in sicer 10.206 moških in 7517 ženskih. Največji promet je z Avstrijo, v drugi s Češkoslovaško, v tretji z Nemčijo v četrti z Italijo in v peti s Poljsko. V septembru je čez severno mejo Jugoslavije prišlo 4663 Jugoslovancev, odšlo 4860, 7053 Avstrijcev 8763, 1807 Čehoslovakov 2668, 771 Nemcev 710, 149 Italijanov 171, 156 Poljakov 203, 66 Madžarov 93, 49 Švicarjev 46, 28 Američanov 40, 13 Francozov 22, 14 Bolgarov 19, 13 Angležev 18, 18 Rusov 12, 3 Albanci 3, 6 Grkov 2, 1 Turk 3, 1 Rumun 1, 91 iz drugih držav 89. Skupno prišlo 14.902, odšlo 17.723.

En dan iz življenja Špelice

5. Popoldne.

Vesela potlej na livado
Gre Špelica tja s hčerko mlado.
Vse delo njeno je končano,
Perilo snažno je oprano.
Kot sneg se v solncu je belilo —
To je storilo »Albus-milo«.

Varčne gospodinjice že davno vedo, da je iz najboljših surovin pridelano Albus-milo zelo izdatno, in da ga je za veliko pranje veliko manj potreba kot drugih takozvanih poceni mil, ki pohajajo iz neznanih virov. Ako ne kupujete sami, temveč pošiljate nakupovat svojega nastavljenca, potem mu ne pozabite zabičiti, da naj ne sprejme nobenega drugega mila razun pristnega

ALBUS MILO

Sport

Tekmovanje za prvenstvo mariborskega okrožja.

V nedeljo, dne 25. oktobra se bo odigrala zadnja prvenstvena tekma v jesenski sezoni in sicer se srečata na igrišču SK Rapida SK Svoboda in SK Rapid.

Stanje tabele po 18. oktobru:

1. SK Rapid	3 3 0 0	20: 2 6
2. SK Železničar II	4 3 0 1	13: 8 6
3. SK Svoboda	3 2 0 1	8: 7 4
4. ISSK Maribor II	4 1 0 3	4:18 2
5. SK Mura	4 0 0 4	4:14 0

Državno nogometno prvenstvo.

Prihodno nedeljo se tekmovanje nadaljuje in sicer se srečajo v Zagrebu Gradjanski-Concordia, v Beogradu BSK: Sašk in v Splitu Hajduk:Mačva.

Naslov avstrijskega amaterskega prvaka si je za leto 1931 pribral Linzer A. K., ki je v nedeljo porazil v Linzu graškega GAK-a z 2:1.

Hašk v Mariboru.

Zagrebski Hašk bo v nedeljo, dne 8. novembra gostoval v Mariboru ter bo odigral s ISSK Mariborom prijateljsko tekmo.

Tekmovanje za pokal MOLNP

se bo vršilo definitivno v nedeljo, dne 15. novembra. Žreb je določil naslednje nasprotnike: Svoboda:Železničar in Maribor:Rapid.

Občni zbor Mariborskega smučarskega kluba

se bo vršil v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 20. v dvorani hotela »Zamorec«.

Sokolstvo

Iz župe.

Redna ožja seja župne uprave se bode vršila jutri v sredo, dne 21. t. m. ob 20. uri. Polnoštevilna udeležba obvezna. — Zdravo! — Starešinstvo.

Sv. Rupert v Slov. goricah.

Našo sokolsko četo je obiskal te dni savezni prednjak brat Petrovič. Bival je med nami 4 dni ter se v trudopolnem delu žrtvoval za sokolsko idejo. Prinesel je v četo nov duh, mladostno navdušenje in veselje do dela. Bodi mu na tem mestu izrečena naša iskrena zahvala. Naša četa šteje danes 51 članov, 22 članic, 45 moških naraščajnikov, 23 ženskih naraščajnic ter 60 dece, skupaj torej 201 člana. Razumljivo je, da je pri tolikšnem številu članstva obilo dela.

Češki lord

Pred kratkim je dal slovo Pragi čudaški angleški lord Walter Viljem Strickland, brat sedanjega guvernerja na Maliti. Pred vojno se je lord Strickland naselil v Pragi, kjer se je naučil češčine ter začel prevajati češko literaturo v angleški jezik. Ustanovil se je v hotelu pri »Zlati husi«, kjer so se radi shajali slovanski gostje. Vsa leta svojega bivanja v Pragi je živel čudak v eni in isti sobi. Pred svojim prihodom v Prago je bil v Indiji, kjer je postal budist in strasten privrženec Gandhija. V zadnjem času pa se je baje naveličal civilizacije. 80letni starček je odpovedal stanovanje, se poslovil od prijateljev in znancev in se odpeljal na jug s torbo na rami in z opanki čez pleča. Prago je zapustil z brzim vlakom. Potniki so se prav lebelo spogledovali, ko so videli, da se jim je pridružil v prvem razredu bosopetec, ki je sam nosil svoje brašno. Čudaški starček hoče skleniti svoje dneve na Javi, kjer si je kupil majhno imenje.

Angleški prestolonaslednik v Lurdu

Kakor se šele zdaj doznava, se je pripeljal Waleški princ nedavno inkognito v Biarritz, odkoder je nadaljeval pot v Lurd. S pilotom sta pristala blizu mesta, kjer je ležal neki bolnik na nosilih. Ceremonija se je pričela. Procesija se je razvrstila in defilirala mimo bolnikov — in med klečečim občinstvom je bil tudi angleški prestolonaslednik, ki ga je množica šele pozneje spoznala in mu prirejala navdušene ovacije. Waleški princ si je ogledal lursko špiljo čudežev ter se dolgo razgovarjal z zdravniki, ki ugotavljajo čudežna ozdravljenja.

Zlati viri sveta.

Zdaj ko se toliko govori o ukinitju zlate valute, pač ne bo odveč, če povečmo, kje so najbogatejša najdišča zlata na svetu. Od sedmih največjih zlatokopov na našem planetu jih je pet najvažnejših v Britskem cesarstvu, in sicer po eden v Južni Afriki, Kanadi, Južni Rodéziji, Avstraliji in Indiji. Ostala dva največja zlatokopa sta v Zedinjenih državah in v Mehiki. Najdonosnejši zlatrudnik pa je v Južni Afriki, ki daje od l. 1925 dalje letno 285.000 kg rude, kar je približno polovica vse svetovne zlate produkcije.

Važne spremembe v kazenskem zakoniku.

Kralj je podpisal zakon o spremembah in dopolnitvah kazenskega zakona, zakonika o sodnem kazenskem postopanju, zakona o tisku in zakona o izvršitvi kazni proti osebni svobodi. Glavni namen tega zakona je, da se dosežejo tiste spremembe v kazenskem zakoniku, ki bodo jamčile za omejitve pristojnih okrožnih sodišč ter bodo istočasno razširile pooblastila okrajnih sodišč. To je bilo potrebno zaradi razbremenitve okrožnih sodišč, pa tudi zato, da se skrajša stroški prebivalstva, ki ima opraviti z navedenimi instancami.

Dr. O. Haunig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

Tudi trgovec Planinšek je izročil trgovino svojemu zetu; s silo glavo se je pomirila tudi njegova kri. Nič več ni bil tako nestrpen napram Slovencem. Uvidel je, da so bister narod, delavni in dobre duše. Spoštoval jih je, saj od njih je tudi obogatel.

Notar Hostnik je zapustil trg pred več leti. Preselil se je v bližnje mesto.

Vedno se smehljajoči zdravnik Resnik se je pri neki vožnji k bolniku ponesrečil, po nekaj dneh je v žalost vseh tržanov umrl.

Le odvetnik Suhadolnik je ostal. Godilo se mu je prav dobro. Bil je po mišljenju Slovenec in tega tudi ni tajil. Zato mu je ljudstvo zaupalo in se obračalo rado do njega, če je kdo potreboval pravno pomoč. Z novim okrajnim sodnikom Bregarjem se je razumel prav dobro. Dolge ure sta presedela skupaj ter reševala ta in oni problem, tudi v narodnem oziru, saj Bregar je bil rodom Slovenec in je to tudi očitno kazal. Da je bilo to višjim oblastim dobro znano, je bilo jasno.

Sodišču v Humu je bil dodeljen tedaj avskultant Čermožič France, mlad, vesel gospod, ki je znal kaj lepo peti in tudi ubirati strune na goslih.

Ker je bil tudi novi zdravnik Rekar vrlo navdušen narodnjak, je bila v trgu prav inteligentna družba. Zavidali so ji nemško misleči tržani, ker razen sodnika Primožiča, ki je bil na njih strani, niso imeli nobenega drugega, ki bi jih vodil.

Zato pa je bila ta družba nekaterim posebno trn v

peti, najbolj pa županu Novaku, ki je bil sicer slovenske matere sin, a je postal pozneje, ko je prišel sem v trg in otvoril lastno trgovino, drugega mišljenja.

Narodno gibanje med Slovenci se je razvijalo vedno bolj živahno. Vedno bolj je pronicalo v ljudstvo prepričanje, da so Slovenci narod, ki je vreden upoštevanja in enakopravnosti kakor drugi.

Prirejali so se tabori, na katere je prihajalo dosti ljudi od blizu in daleč ter verno poslušalo govore navdušenih govornikov iz Ljubljane, ki so v prepričevalnih besedah dokazovali, kaj so Slovenci in kakšne pravice jim gredo.

Odvetnik dr. Suhadolnik je smatral za potrebno, da se vrši tak shod tudi v tem okraju. Seveda v trgu Humu samem ne bi bilo to mogoče. Zato je pridobil Dolnikovega Toneta, da je dal na razpolago prostor v nekdanji Cestnikovi hiši. Prišel je znan govornik iz Ljubljane, kjer je slovenska narodna misel prodrla že v širše kroge.

Bilo je neko nedeljo, ko so se zbrali vsi narodnjaki iz trga na nekdanjem Cestnikovem domu.

Ker je prišlo veliko poslušalcev, se je vršil shod kar na prostem pred hišo.

Živahno so pritrijevali kmetje prepričevalnim izvajanjem duhovitega govornika. Vsem se je brala na obrazu navdušenost in samozavest.

»Živeli Slovenci,« se je slišalo nekaterikrat iz množice.

Okrajni sodnik Bregar in avskultant Čermožič sta sedela z zdravnikom Rekarjem ter odvetnikom Suhadolnikom pri eni mizi; ko je nazadnje gostoljubni Dolnik dal prinesiti iz svoje kleti vina. Razvnela se je prav prijetna zabava po končanem zborovanju in marsikatera zdravica se je že izrekla ter zapela tudi narodna

pesem tisti večer; veselo prepevaje so odšli nazadnje vsi proti trgu, saj je bil dan, ko so se navzeli novih moči v boju za narodno stvar.

Toda tržani, njim na čelu župan Novak, so bili drugega mišljenja. Smatrali so to kot izzivanje nemško mislečih prebivalcev; in med temi zborovalci sta bila tudi dva sodnika!

In to je bilo za tedanje čase veliko zločinstvo!

Nič hudega sluteč sta uradovala okrajni sodnik Bregar ter avskultant Čermožič prihodnje dni. Toda ni minul teden, ko naenkrat stopi nekega popoldne, ko so se ravno začele uradne ure, fino oblečen gospod v pisarno ter zaide naravnost v sobo okrajnega sodnika. V kratkem se predstavi ter izroči še nič hudega slutečemu Bregarju dekret višje oblasti, glasom katerega je okrajni sodnik suspendiran od službovanja in ima takoj izročiti posle vročilu dekreta.

Proti okrajnemu sodniku Bregarju ter avskultantu Čermožiču se je uvedlo zaradi udeležbe pri zborovanju disciplinarno postopanje.

Posledica je bila, da sta morala oba iz Huma, odvetnik Suhadolnik pa je tudi dobil ukor.

Avskultant Čermožič pa ni hotel iti sam iz trga. Vzel je seboj Suhadolnikovo hčerko Ciliko, ki temu ni prav nič ugovarjala in bila celo ponosna, da more deliti prognanstvo svojega ljubljeneža.

Tudi Dolnikovega Toneta so zasledovale oblasti, a niso mu mogle do živenga.

S tem postopanjem oblastij pa se je narodna zvest pri njem in njegovih sosedih le še bolj utrdila.

Oblasti niso mogle zabraniti, da je bil Dolnik Tone izvoljen za župana.

Miss Edith Oxley

daje angleški pouk in konverzacio.
Prevzame tudi tehnične in druge pre-
stave. Gosposka ul. 52 I. 3069

Sostanovalec

sprejemem. Židovska ulica 12/I. 4009

Sobica z zajutrkom vred

se odda solidnemu gospodu v podna-
jem. Sredi mesta. Mesečno 300 Din.
Naslov v upravi »Večernika«. 4012

Oddam takoj sobo

z eno ali dvema posteljama ali prazno.
Ob železnici 8, vrata 7. 4015

Kratek klavir

poceni na prodaj za 3000 Din. Einspie-
lerjeva ulica 26. 4017

Krojač

za konfekcijo, samostojen, dober pri-
kroevalec dobi delo in stanovanje v
konfekciji Jakob Lah. 4014

Posestvo

z novoizidano hišo, gospodarskim po-
slopjem, vinogradom in sadonosnikom
v bližini Pekar poceni na prodaj. Na-
slov v upravi Večernika. 4010

Čedna vila

na deželi Din 55.000, malo posestvo
Din 36.000, Posredovalnica Rapid, Go-
sposka ulica 28. 4016

Izjava

Podpisana S. Gornik preklicujem iz-
rečene klevete o vodstvu gostilne Žoher
in se mu zahvaljujem, da ni nastopil proti
meni sodnim putem. 4011

S. Gornik, natakarcica.

Kupujte za Vašo ženo
Kupujte za Vašega soproga
Kupujte za Vaše otroke
Kupujte za Vaše starše
Kupujte za Vaše sorodnike
pri

Srečku Pihlarju

MARIBOR, Gosposka ul. 5.
Jamčim, da boste zadovoljni!

Spomnite se CMD!

Opravična številka: E IX 3144/31

Dražbeni oklic.

Dne 7. dec. 1931 dopoldne ob 10. uri bo pr
podpisanim sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga: k. o. Rudeči breg vl. št. 40

Cenilna vrednost: Din 105.350,61

Vrednost pritikline: Din 6.400,—

Najmanjši ponudek: Din

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je
nabit na uradni deski sodišča v Mariboru

**Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 5. 10. 1931.**

Čar in moč cvetlic

Blumenhof, Helligom, Holland

1911-1931

Naša splošno znana cvetličarna, slovita po svojih krasnih cve-
tličnih kulturah in udeležbi na razstavah v Antwerpenu, Lon-
donu in Parizu nudi letos ob svoji dvajsetletnici obstoja svojim
cenjenim odjemalcem jubilejsko cvetlično zbirko.

Bogata bo v barvah, vonjave bodo mile

Naj ob tej priliki nihče ne pozabi počastiti nas z naročili. Lju-
biteljice in ljubitelji cvetlic pa posebej opozarjamo na ome-
njeno našo jubilejsko zbirko, ki je sestavljena strokovno-znan-
stveno in bodo v njej zastopane izbrane barve, kakor: rdeča,
bela, modra, rumena, roza, vijolična, vijoličasto-modra in črna.
Pri pošiljatelj se vsaka vrsta rastlin posebej ovije in opremi z
imenom.

Zbirka bo obsegala:

40 tulipanov, navadnih, in 40 polnih v 4 barvah; zelo lepe
10 hijacint, navadnih, in 10 polnih v 4 barvah; edinstveno ta-
ko glede barv kakor finega vonja.
15 narcis, navadnih, in 15 polnih v 4 barvah.
25 Crocus ali zimske kraljice, 25 holandskih Iris.
25 Muscarius (zelo ljubke), 30 zvončkov.
10 Madona-lilij, 25 Scilla Siberica.
50 cvetličnih čebuljic, prepariranih za sobno kulturo, in sicer
od hijacint, tulipanov, narcis in Crocus (sestava od nas).

RAVNANJE s cvetlicami je zelo priprosto in bo opisano v na-
ših navodilih (v nemškem, francoskem in angleškem jeziku).

POGOJI: Naprejšnje plačilo 12 R. M. franko na dom. Nagla
pošiljatev blaga po pošti. — Dvojna zbirka 22 R. M. — Za
trgovine na deželo posebni pogoji in cene. — Vsaki pošiljatelj
dodamo zastoj 10 Pola Negri-telohov (cvetočih ob Božiču)

SLIVOVKA RUM KONJAK LIKER

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Na debelo!

Na drobno!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: VEKOSLAV SPINDLER v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik
STANKO DETELA v Mariboru